

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/164419,50-rocznica-normalizacji-stosunkow-pomiedzy-Polska-Rzeczpospolita-Ludowa-i-Repub.html>
20.04.2024, 18:29

50. rocznica normalizacji stosunków pomiędzy Polską Rzeczpospolitą Ludową i Republiką Federalną Niemiec.

Data publikacji 16.05.2022

---

17 maja 1972 r. niemiecki Bundestag ratyfikował układ PRL-RFN o podstawach normalizacji wzajemnych stosunków między krajami, podpisany 7 grudnia 1970 r. w Warszawie przez Józefa Cyrankiewicza, premiera PRL i Willy`ego Brandta, który jako pierwszy kanclerz RFN oficjalnie odwiedził Polskę. W trakcie wizyty Kanclerz Brandt wykonał symboliczny gest uklęknienia przy Pomniku Bohaterów Getta. Gest ten stał się wydarzeniem o wymiarze historycznym.

Ustawę o ratyfikacji podpisał 23 maja 1972 r. prezydent RFN Gustav Heinemann, a Rada Państwa PRL ratyfikowała układ 26 maja 1972 r. Do wymiany dokumentów ratyfikacyjnych doszło 3 czerwca 1972 r. w Bonn.

W podpisanym dokumencie znalazły się zapisy akceptujące istniejący przebieg granicy państwa polskiego, ustanowionej na mocy postanowień Konferencji Poczdamskiej z 2 sierpnia 1945 r., oraz gwarancja braku roszczeń terytorialnych między stronami. Zawarcie układu umożliwiło również nawiązanie pełnych stosunków dyplomatycznych i, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, podejmowanie działań według zasady pokojowego rozwiązywania sporów.

Należy przypomnieć, że pierwszą polską placówką dyplomatyczną w RFN było utworzone już w 1949 r. przedstawicielstwo handlowe z siedzibą we Frankfurcie nad Menem. W 1963 r., po wzajemnym uzgodnieniu przez PRL i RFN utworzenia misji handlowych, zostało ono przeniesione do Kolonii, a następnie przekształcone w Ambasadę w 1974 r. Również niemiecka misja handlowa w Warszawie została przekształcona w Ambasadę i we wrześniu 1972 r. oficjalnie rozpoczęła pracę w rozszerzonym zakresie.

Beneficjentem układu o podstawach normalizacji wzajemnych stosunków między PRL a RFN była już ekipa Edwarda Gierka, który doszedł do władzy 20 grudnia 1970 r. W 1975 r. podpisano porozumienia w kwestiach emerytalno-rentowych, udzieleniu Polsce niskoprocentowanych kredytów na rozwój gospodarki oraz udzielenia zgody na wyjazd z Polski do RFN ok. 120 tys. osób o niemieckim pochodzeniu.

Postanowienia układu z 1970 r. stały się też podstawą do podpisania 14 listopada 1990 r.

układu granicznego pomiędzy Polską a zjednoczonymi Niemcami.

Więcej na temat stosunków polsko-niemieckich po II wojnie światowej znajdą Państwo w publikacji IPN:

Tytus Jaskułowski, *Szczecin. Miasto, którego nie było. Dyplomacja RFN i polskie przełomy 1970-1989*, Szczecin-Warszawa 2020.

Polecamy również zapoznanie się z rozmową z dr. hab. Tytusem Jaskułowskim, prof. UZ, autorem książki „Szczecin. Miasto, którego nie było. Dyplomacja RFN i polskie przełomy 1970-1989”.

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/nie-tylko-o-ksiazkach/127315,Najwazniejszy-byl-spokoj.html>